

[Formanden.]

Lov Nr. 162 af 31. Marts 1941, jfr. Lovbekendtgørelse af 23. April 1941, hvilket Lovforslag er vedtaget af Landstinget, med Anmodning om, at Lovforslaget maa blive Folketinget forelagt. Dette sker herved. Eksemplarer er omdelt.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Udstedelse af Statsobligationer.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5161; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1616).

Formanden: Under Drøftelsen af dette første Punkt paa Dagsordenen vil jeg finde det naturligt, at ærede Medlemmer fremsætter de Udtalelser, som de maatte ønske at knytte til det foreliggende Kompleks af Lovforslag som Helhed. Jeg vil derfor mene det rigtigt at søge Forhandlingen om Lovforslagenes Baggrund og deres fælles Formaal samlet under Drøftelsen af Punkt 1. Bemærkninger, der strejfer de øvrige 6 Lovforslag, vil altsaa kunne fremsættes under denne Forhandling. Derimod maa Forhandlingen om Udformningen af de enkelte Lovforslag foregaa under hver Sag for sig; dog behandles Punkterne 4 og 5 under eet.

Sagen sattes til Forhandling.

Gustav Pedersen: Alle de Lovforslag, der skal behandles i Dag, stiler jo mod samme Maal, nemlig at skaffe Ro paa Pengemarkedet og at søge saa vidt muligt at hindre inflatoriske Bestræbelser.

Den højtærede Finansminister sagde i sin Fremsættelsestale under de almindelige Bemærkninger, at der ikke var Grund til at tvivle om, at vi stadig er i Stand til at holde Inflationen borte. Jeg maa forstaa den højtærede Ministers Udtalelser saaledes, at han mener, at vi indtil dette Øjeblik ikke har haft Inflation. Nu vil det jo altid være vanskeligt at faa afgjort, hvornaar en Inflation er begyndt, og hvornaar der kun er Risiko for den. Jeg tror ikke, det vilde være let at skaffe almindelig Enighed om en fast Regel, der kunde afgøre

det. Der er imidlertid ingen Tvivl om, at store Dele af Befolkningen anser den økonomiske Udvikling, der er foregaaet, som værende paa Linie med den i mange Henseender tilsvarende økonomiske Udvikling, som foregik under den forrige Krig, og som vi i hvert Fald bagefter har været enige om var Begyndelsen til Inflation, og som allerede i 1918 virkelig paa mange Omraader var Inflation.

Hvis vi ser paa de mest afgørende Ting, vil vi finde en Række Lighedspunkter. Der er for det første Misforholdet mellem Seddelmængden og Varebeholdningerne, og det er i hvert Fald ikke mindre stærkt under denne Krig end under den forrige. Vi havde, da Krigen begyndte den 31. August 1939, en Seddeludstedelse paa 461,6 Mill. Kr.; nu pr. 1. Maj var Seddeludstedelsen kommet op over 1 Milliard. Det vil altsaa sige, at der er en Stigning paa smaa 550 Mill. Kr. Under den forrige Krig var Stigningen fra Krigen's Begyndelse til den 1. August 1918 fra 156 Mill. Kr. til 365 Mill. Kr. Man vil heraf se, at vi i denne Omgang ikke er sluppet med en mindre, heller ikke procentvis mindre Stigning i Seddeludstedelsen end under den forrige Krig.

Paa Prisbevægelsens Omraade møder man nogenlunde det samme Billede. Fra Juli 1914 til Januar 1918 steg Priserne med 66 pCt. Fra Juli 1939 til Januar 1943 steg Pristallet fra 183 til 286, det vil sige 103 Points eller ca. 56 pCt. Der er altsaa en lidt svagere Stigning i Priserne i den tilsvarende Periode under denne Krig. Om det betyder, at der ikke helt er en lige saa stor Stigning i Priserne, er vel vanskeligt at afgøre, da hverken Levevilkaarene eller Varekvaliteterne umiddelbart kan sammenlignes. I alle Tilfælde er der jo ikke nogen væsentlig Forskel mellem en Stigning paa 66 pCt. og en Stigning paa 56. Der er endvidere heller ingen Tvivl om, at Forholdet mellem de nominelle Formuer og de anvendelige Værdier heller ikke er det samme som under Fredsforhold; det vil altsaa sige, at der ogsaa her er en vis inflatorisk Tendens.

Naar det alligevel er berettiget at hævde, at Vilkaarene ikke er de samme som under forrige Krig, skyldes det, at selve Retningslinien ligger anderledes, og endelig, at Forholdene overhovedet ikke taaler Sammenligning. Der er for det første